

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jiřího Pally a v právní věci žalobce: **Ing. P. D.**, zastoupeného JUDr. Milanem Skalníkem, advokátem se sídlem Preslova 9, Ostrava, proti žalovanému: **Předseda Krajského soudu v Ostravě**, se sídlem Havlíčkovy nábřeží 34, Ostrava, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2008, č.j. Spr 1803/2008, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 11. 2008, č. j. 22 Ca 187/2008 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Napadeným rozhodnutím byl žalobce odvolán z funkce znalce v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady nemovitostí. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že s ohledem na pravomocné odsouzení žalobce za trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku přestal žalobce splňovat podmínky pro jmenování znalce. Vzhledem k tomu, že k základním předpokladům pro jmenování znalce patří i určité osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro řádný výkon znalecké činnosti, mezi něž patří i bezúhonnost, pak skutečnost, že žalobce byl pravomocně odsouzen za činnost v přímé souvislosti s výkonem znalecké činnosti, opodstatňuje závěr, že jeho osobní vlastnosti nadále nedávají předpoklad pro řádný výkon znalecké činnosti ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících (dále „zákon o znalcích a tlumočnících“).

V žalobě žalobce namítal, že zákon o znalcích a tlumočnících nestanoví bezúhonnost jako předpoklad pro jmenování znalcem a trestní odsouzení nelze bez dalšího považovat za důvod pro jeho odvolání. Je třeba zkoumat povahu skutku, dobu, kdy k vytýkanému jednání došlo a výkon znalecké činnosti před a po tomto jednání. Trestním rozsudkem nebyl žalobci uložen trest zákazu činnosti, a to z důvodu časového odstupu od spáchání trestného činu.

Krajský soud ze správního spisu zjistil, že žalobce byl rozsudkem Okresního soudu v Ostravě č.j. 1 T 236/2006-341 ze dne 9. 1. 2008, který nabyl právní moci dne 12. 2. 2008, uznán vinným ze spáchání trestného činu křivého svědectví a nepravdivého znaleckého posudku, kterého se dopustil tím, že dne 7. 10. 2002 jako znalec Krajského soudu v Ostravě pro obor ekonomika, odvětví ceny a odhady nemovitostí, vyhotovil na žádost Mgr. N. L. znalecký posudek na cenu rodinného domu a pozemků v katastrálním území O. u T., obec T., ve kterém v rozporu se skutečným stavem uvedl jiné výšky podlaží v přízemí a v podkroví, rozdílné hodnoty u stáří jednotlivých prvků a pozemky v druhu ostatní plocha a lesní pozemek ocenil jako zemědělské, přičemž takto vědomě navýšil hodnotu nemovitostí na částku 1 895 210 Kč, ačkoli dne 5. 10. 2002 ocenil uvedené nemovitosti na částku 1 305 490 Kč a předmětný posudek předal zadavatelům za účelem vyřízení úvěru na koupi předmětných nemovitostí.

Krajský soud poukázal na § 52 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), podle něhož je soud vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu. Podle § 4 odst. 1 zákona o znalcích a tlumočnících lze znalcem jmenovat toho, kdo má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že znaleckou činnost může řádně vykonávat. Krajský soud přisvědčil žalobci v tom, že zákon o znalcích a tlumočnících nestanoví bezúhonnost jako speciální podmínku pro výkon znalecké činnosti. Bylo tedy na žalovaném, aby posoudil, zda konkrétní trestný čin, jehož se žalobce dopustil, ohrožuje důvěru v řádný výkon znalecké činnosti. S jeho závěry se krajský soud ztotožnil, neboť úmyslným spácháním trestného činu při výkonu znalecké činnosti, spočívajícím ve vyhotovení nepravdivého znaleckého posudku, došlo k takovému narušení důvěry, jehož jediným možným následkem je odvolání z funkce. Je nepodstatné, že se jednalo o ojedinělý exces z jinak řádného výkonu znalecké činnosti. Doba, která od tohoto skutku již uplynula, je rovněž bez významu, dokud se na žalobce nebude hledět, jako by nebyl odsouzen (§ 69-70 trestního zákona). Krajský soud dále zdůraznil, že kriteria trestního zákona pro ukládání trestu zákazu činnosti a ukládání trestů vůbec, jsou oproti kritériím zákona o znalcích a tlumočnících pro výkon znalecké činnosti zcela odlišná a naplnění každého z nich je třeba posuzovat samostatně a nezávisle.

Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel uvedl, že kasační stížnost podává z důvodů vymezených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s.

Pokud zákon o znalcích a tlumočnících nestanoví bezúhonnost jako podmínku pro výkon znalecké činnosti, lze význam jeho trestního odsouzení spatřovat pouze v tom, že se dopustil jednání ve výroku trestního rozsudku. Za nesprávný proto považuje názor krajského soudu, že doba, která uplynula od skutku zakládajícího důvod pro jeho odvolání z funkce znalce, je bez významu, dokud se na něj nebude hledět, jako by nebyl odsouzen.

Krajský soud se nezabýval žalobní argumentací stěžovatele, že v období po vytýkaném skutku vypracoval 1011 ks znaleckých posudků a že ve znalecké činnosti stěžovatele v tomto období nebyly zjištěny závady.

Závěry krajského soudu považuje stěžovatel za nesprávné, neboť s poukazem na odlišnost kritérií trestního zákona pro ukládání trestu zákazu činnosti a kritérií zákona o znalcích a tlumočnících pro výkon znalecké činnosti byla odmítnuta argumentace stěžovatele, kdy jeden státní orgán na základě zevrubné znalosti věci dospěje k názoru, že uložení trestu zákazu funkce znalce není nutné a druhý ho za nutný považuje. Lze připustit, že trestněprávní hlediska pro ukládání trestu nejsou totožná s hledisky obsaženými v zákoně o znalcích a tlumočnících, trestněprávní hlediska jsou však širší a v důsledku toho přísnější než hlediska obsažená v jiných normách. V závěru trestního soudu, že u stěžovatele uložení trestu zákazu činnosti není vzhledem k časovému odstupu od spáchaného skutku a jeho chování v tomto období potřebné, je obsažen i úsudek, že bude v budoucnu vykonávat znaleckou činnost řádně.

Poněvadž bylo o žalobě stěžovatele rozhodováno soudem, jehož je žalovaný předsedou, požadoval stěžovatel závěrem přezkoumat, zda nebyl naplněn kasační důvod zmatečnosti řízení podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti nebylo podáno.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval stěžovatelem předestřenou otázkou zmatečnosti řízení podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Obecně lze v kasační stížnosti namítat, že ve věci bylo rozhodováno podjatým soudcem, neboť není vyloučeno, že se účastník řízení o osobě rozhodujícího soudce, resp. jeho podjatosti dozví až doručením samotného rozsudku – tak tomu bylo i v nyní projednávané věci. Nejvyšší správní soud však považuje za nutné uvést, že námitka podjatosti vznesená nejmenovitě ke všem soudcům krajského soudu není přípustná. Požadavek, aby ve věci jednal a rozhodoval jen takový soudce, u něhož není důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, se z povahy věci může týkat jen soudce, kterému věc náleží podle pravidel stanovených v rozvrhu práce soudu. Proto mají ve smyslu § 8 s. ř. s. účastníci řízení právo vyjádřit se k osobám soudců, ovšem pouze ve vztahu k takto konkrétně určenému soudci nebo soudcům, jde-li o věc senátní. Z tohoto důvodu nelze takto po výtce obecně pojatou a formulovanou námitku podjatosti ve smyslu § 8 s. ř. s. uplatnit.

Nadto se poznamenává, že rozhodující soudci uvedli, že předsedu krajského soudu znají toliko z úřední pracovní činnosti, při rozhodování nebyli nikým a ničím ovlivňováni a nejsou jim známy jiné důvody, pro které by bylo možno pochybovat o jejich

nepodjatosti. Dále s podotýká, že samotná kolegalita nebo vztahy vyplývající z organizační struktury soudu nemohou podjatost soudců bez dalšího založit.

V pouhé skutečnosti, kterou stěžovatel obecně uvedl, že žalovaný - předseda soudu rozhodoval při výkonu státní správy a zároveň je předseda soudu rozhodujícího o žalobě, nelze spatřovat naplnění ani jiných důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (nedostatek podmínek řízení – pravomoci soudu k projednání a rozhodnutí věci, atd.).

Nejvyšší správní soud neshledal ani z úřední povinnosti žádnou okolnost způsobující zmatečnost rozhodnutí krajského soudu.

Další stížní důvod podávaný stěžovatelem podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočíval v nedostatku důvodů rozhodnutí krajského soudu, in concreto v tvrzení stěžovatele, že se krajský soud nevypořádal s argumentací o jeho bezvadné činnosti v období po vytykání skutku spočívající ve vypracování 1011 ks znaleckých posudků. Tomuto závěru však zdejší soud nemůže přitakat. Krajský soud posoudil v odůvodnění rozhodnutí tyto okolnosti ve vztahu k pozbytí předpokladu k výkonu činnosti znalce jako okolnosti nepodstatné, byť ve svém rozhodnutí připustil, že se u stěžovatele jednalo o ojedinělý exces z jinak řádného výkonu znalecké činnosti. Tato námitka stěžovatele se jeví spíše jako subjektivní nesouhlas stěžovatele s důvody uvedenými v rozsudku krajského soudu, nikoliv s jejich nedostatkem samotným.

Nejvyšší správní soud úvodem věcného přezkumu předesílá, že vzhledem k závažnosti rozhodnutí o odvolání pro další profesní život i osobní život odvolaného znalce (na nějž upozorňoval již v žalobě), je nutno klást důraz na řádné zjištění skutečného stavu věci, tj. individuální a detailní posouzení činnosti znalce a jejích důsledků, a také na přesvědčivost a podrobnost odůvodnění takového rozhodnutí v souladu s požadavky zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

O skutkových okolnostech nebylo v projednávané věci pochyb, proto zdejší soud vyšel ze skutkových zjištění, jak je provedl krajský soud.

V posuzované věci žalovaný postupoval podle § 20 zákona o znalcích a tlumočnících, podle něhož ten orgán, který znalce jmenoval, jej odvolá a zařídí jeho vyškrtnutí ze seznamu pro některý ze zákonem taxativně vymezených důvodů.

Mezi tyto důvody podle písm. a) citovaného ustanovení patří, že se dodatečně ukáže, že nebyly splněny podmínky pro jmenování znalce, anebo jestliže tyto podmínky odpadly.

Podle § 4 odst. 1 zákona o znalcích a tlumočnících lze jmenovat znalcem toho, kdo má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad, že znaleckou činnost může řádně vykonávat.

Zákon o znalcích a tlumočnících nestanoví samotnou bezúhonnost jako podmínku pro výkon znalecké činnosti

S ohledem na výše uvedené tak musí žalovaný vždy posuzovat konkrétní okolnosti případu a může přitom dospět k závěru, že spácháním trestného činu nejsou přítomny u znalce vlastnosti, které dávají předpoklad, že znaleckou činnost může řádně vykonávat.

Spáchání trestného činu, jehož podstata tkvěla ve vyhotovení nepravdivého znaleckého posudku, bylo jediným nosným důvodem při správním uvážení žalovaného pro odvolání znalce – stěžovatele, přičemž lze konstatovat, že v napadeném rozhodnutí

nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem o znalcích a tlumočnících. Žalovaný i krajský soud podle názoru zdejšího soudu přesvědčivě přednesli argumenty, proč spáchání uvedeného úmyslného trestného činu při výkonu znalecké činnosti předpoklad řádné činnosti znalce vyvrací. Žalovaný tak zhodnotil obecnou závažnost posuzovaného jednání stěžovatele a narušení zájmů chráněných zákonem o znalcích a tlumočnících.

I Nejvyšší správní soud považuje za zcela zřejmé, že objektivita a nestrannost patří spolu s odborností znalce k základním předpokladům pro výkon znalecké činnosti. Nelze např. odhlédnout od znění § 6 zákona o znalcích a tlumočnících upravující slib znalce: „Slibuji, že při své znalecké (tlumočnické) činnosti budu přesně dodržovat právní předpisy, že znaleckou (tlumočnickou) činnost budu konat nestranně podle svého nejlepšího vědomí, že budu plně využívat všech svých znalostí a že zachovám mlčenlivost o skutečnostech, o nichž jsem se při výkonu znalecké (tlumočnické) činnosti dozvěděl.“

Žalovaný i krajský soud vycházeli z rozsudku Okresního soudu v Ostravě, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání trestného činu křivého svědectví a nepravdivého znaleckého posudku a krajskému soudu nelze vytýkat, že nepřihlédl k době od spáchání předmětného skutku, pokud v souladu s § 52 odst. 2 s. ř. s. své úvahy odvíjel toliko od právní moci citovaného rozsudku Okresního soudu v Ostravě. Ve svých závěrech i podle názoru zdejšího soudu totiž mohl dospět k hodnocení, že doba od spáchání trestného činu je vzhledem k jeho závažnosti a potažmo narušení důvěry ve stěžovatele bez významu, dokud se na stěžovatele nebude hledět, jako by nebyl odsouzen.

Krajský soud tak pouze vyslovil, že pokud bylo o odvolání stěžovatele rozhodováno v této době, přihlédl k negativním důsledkům jeho odsouzení a v době rozhodování žalovaného tak nebylo možno podmínky pro jmenování znalce (§ 4 odst. 1 zákona o znalcích a tlumočnících) považovat za trvalé, respektive u stěžovatele tyto podmínky právní mocí uvedeného rozsudku Okresního soudu v Ostravě odpadly. Zdejší soud považuje i tyto závěry za logické a přesvědčivé.

Nejvyšší správní soud dále souhlasí s argumentací krajského soudu, že trestněprávní hlediska pro ukládání trestu zákazu činnosti nejsou totožná s hledisky obsaženými v zákoně o znalcích a tlumočnících, ostatně i stěžovatel uvedené předešel v kasační stížnosti. V projednávané věci byl stěžovatel odsouzen za spáchání trestného činu podle § 175 odst. 1 trestního zákona k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu jednoho roku, trest zákazu činnosti nebyl uložen. Tato skutečnost však neznamena, že byla kompenzována možnost samostatného hodnocení spáchaného trestného činu spočívajícího ve vyhotovení hrubě zkresleného znaleckého posudku nastíněnou právní úpravou zákona o znalcích a tlumočnících a následného uplatnění odpovědnosti správní, respektive v posuzované věci nedošlo k nepřipustnému dvojímu trestu za jedno jednání. Stěžovatelův požadavek, aby žalovaný převzal závěry z odůvodnění uvedeného rozsudku, které se týkaly důvodů neuložení trestu zákazu činnosti, je taktéž nedůvodný. Jak již bylo uvedeno výše, žalovaný v napadeném rozhodnutí přesvědčivě vyložil, proč osobní vlastnosti stěžovatele nadále nedávaly předpoklad pro řádný výkon znalecké činnosti ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících, přičemž krajský soud hodnotil i skutečnosti uváděné ve prospěch stěžovatele v rozsudku Okresního soudu v Ostravě.

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadami podle § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s. a kasační stížnost proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu